

شهرهای هوشمند

مفاهیم و کارکردها

جرمین آر. هالگوا

ترجمه و افزوده ها:
سامان بیات ترک

انتشارات شهرسازی

۱۴۰۱

سرشناسه

: هالگوا، جرمین آر.

عنوان و نام پدیدآور

بیات ترک

مشخصات نشر : تهران: انتشارات شهرسازی، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهري : ص: ۲۷۶

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۸۳-۳-۵

وضعيت فهرست نويسى : فيبا

يادداشت : عنوان اصلی: [2020] Smart cities,

موضوع : شهرهای هوشمند

موضوع : Smart cities :

شناسه افروزه : بیات ترک، سامان، ۱۳۷۶، مترجم

ردہ بندی کنکره : TD159/۴

ردہ بندی دیوبی : ۳۰۷/۷۶۰۲۸۵

شماره کتابشناسی ملی : ۸۹۴۰۲۱۰

شهرهای هوشمند (مفاهيم و کارکردها)

ترجمه و افزووده ها: سامان بیات ترک

ناشر: انتشارات شهرسازی

حاجی: اول - ۱۴۰۱

شمارگان: ۱ - سخنه

قيمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۸۳-۳-۵

اين اثر؛ مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کسی تمام یا قسمتی از اين اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه نماید مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

انتشارات شهرسازی

نشانی، دفتر مرکزی: تهران، خیابان کارگر جنوبی، کوچه فردوسی، پلاک ۱۷، تلفن: ۵۵۶۴۶۳۶۷

پایگاه اطلاع رسانی و فروشگاه اینترنتی: www.Shahrsaziiran.com ، پست الکترونیکی: Shahrsaziiran@gmail.com

هوش منشاء هستی است. آنگونه که حضرت مولانا فرمودند؛

خویشن را گم مکن یاوه مکوش"

"که تو ش هوش باشی و باقی هوش بوش

(زمانی، ۱۳۹۷)

هوش جانمایه و ذات هر موجودیتی است. در واقع هر چیزی در آین حیاط زمینی دارای یک هوش منحصر به فرد می باشد. از عناصر اربعه تا ساخته های دست بشر و سازندگان آنها که بشریت و اشرف مخلوقات می باشد همه و همه هر یک از یک هوش درونی بهره مند می باشند. گاهی این هوش به طور مستقیم به کار گرفته می شود و گاهی نیز افزوده ای به آن تحمیل می شود تا با هوش مضاعف و یا به عبارت دیگر هوش مصنوعی به مسئولیت خود بپردازد. در واقع هیچ یک از عناصر موجود در جهان بدون دلیل و بدون هوش مختص به خود برای انجام وظایف خود نمی باشد. مامفورد در تعبیری زیبا برای تبیین مسئولیت کار استثنایی هاوارد در وضع تئوری باع شهر، آن را با اختصار هوایها مقایسه نموده و این دو را در یک سطح از هوشمندی علمی - صنعتی پژوهیت قرار می دهد (هاوارد، ۱۹۴۶:۲۹). پس از این هوشمندی که ذات حیات بشری است، اکنون در طلیعه قرن پیشیت قرار می دهد (Drogee, 1997). اما یک شهر هوشمند برای تمام اینها است. در واقع هوشمندی در ذات کلیت یک شهر انسانی به نوشتگاه چاپی، رادیو، تلویزیون، رسانه های فرامدرن و قالب های ارقامی (دیجیتال) درآمده است اینهاست و فراوانی تمامی هوشمندی های خود در تمامی اجزای یک شهر است. یک شهر برای هوشمندی باید اجزایی هوشمندی داشته باشد و نمی توان جزء را از کل جدا دانست چرا که پیوستگی و انسجام یکی از عوامل شناخته می شوند. به عنوان مثال در گذشته اعصاری همچون، عصر انقلاب صنعتی عصر انقلاب علمی و ... داشته ایم. این در حالی است که در در نیمه دوم قرن پیشتر و نیمه نخست قرن پیش و یکم عنوانی چون عصر دیجیتال و تحول دیجیتال، عصر اطلاعات و ارتباطات، عصر اینترنت نسل پنجم و عصر شهرهای هوشمند را داریم. هر یک از این دوران ها و توجه به ویژگی ها و مشخصه های توسعه ای خود نامگذاری شده اند. این در حالی است که با گذشت زمان و پیشرفت تکنولوژی شاهد رشد روزافزون و سرعت بسیار بالای توسعه در همه جنبه های زندگی بشر هستیم.

معمولًا واژه "شهر هوشمند" لاقل از بعد کالبدی اش، منظره ای که ساخته و پرداخته جهان های علمی تخلیه ارائه شده توسط وریست ها می باشد را در ذهن مبتادر می سازد. یعنی شهری که در آینده انواع تکنولوژی ها ناممکن ها را ممکن ساخته و هر کاری را می توان به واسطه ای آن ها در جهان موادی دیگری به واقعیت تبدیل کرد. نمونه ای از این دیدگاه ها و ذهنیت ها را می توان در پروژه ونوس دید که توسط "ژاک فرسکو" و جستجوی وی برای "جامعه و شهر سایبریتیکی" که تماماً توسط سیستم های هوشمند اداره می شود. اینگونه شهر ها بیشتر از اینکه به مفهوم "اتوپیا" (آرمان شهر یا مدینه فاضله) تزدیک باشند به یک "دیستوپیا (پاد-آراما شهر یا مدینه فاجعه) شبیه هستند. اما اینک با توجه به بررسی ها و مطالعات گسترده صورت گرفته در علوم رفتار شناسی و علم پیاده سازی ساز و کار ماشین و کامپیوترا در زندگی مردم و شناخت تاثیرات آنها بر یکدیگر از طریق آزمایشات گسترده ای که شرکت های مطرح فناوری در جهان همچون مایکروسافت و آئی بی ام، این واقعیت مبرهن گردیده است که شهر هوشمند، چیزی نیست جز ارتقاء کیفیت زندگی شهر و ندان از طریق بر طرف کردن نیازهای آنان با ابزار تکنولوژی. در واقع از بین هزاران تعریف است شهر هوشمند، این تعریف کاملترین، واضح ترین و قطعی ترین تعریف از هوشمندی یک شهر را بیان می دارد. شهر هوشمند واقعیت مکان مدار است که معنای فراتر از دنیای دیجیتال، بر آن می رسد است. شهر هوشمند مکانیست کیفیت های محیطی مترتب بر آن زندگی مردم را به والایی سوق میدهد. بر اساس این تعریف شاید بتوان ملت های گذشته را به نوعی هوشمند دانست. این به این دلیل است که در دوران گذشته، مردم در شهرها برای ترتیب نیازهای خویش، ساز و کارهای کالبدی و معمار گونه ای را ترتیب می دادند تا بتوانند از نتایج آن بدگونه ای مطلوب بهره مند شوند. به عنوان مثال یکی از این راهکارها را می توان نقش قنات ها و بادگیرها دانست که تاثیرات سیار زیادی در زندگی های شهری مردم آن زمان داشته است. بر این اساس همانطور که پیشتر نیز گفته شد، هوش، جزء جدابی ناپذیر همه موجودیت است و بر اساس تعریف ارائه شده از هوشمندی، این عامل برای ارتقاء کیفیت زندگی و در جهت رفع نیاز مردم واقع شده است. بنابراین در هر دوره از تاریخ بشریت و با توجه به نیازهای زمان، میتوان راهکارها و ساز و کارهایی را در جهت این تعریف به کار برد و این یعنی هوشمندی. اما در عصر حاضر با توجه به پیچیدگی های زندگی شهری، شهر هوشمند نیز راهکارهای جامع تر و گسترده تری برای رفع این پیچیدگی ها با توصل به فناوری های نوین دارد. یکی از مهمترین دشواری های موجود حال حاضر، نیاز به واکنش سریع در انجام امور می باشد. برای مثال با توجه به گسترش وسعت شهرها و لزوم جابجایی در مکان های مختلف یک شهر، حمل و نقل معنا و اهمیت والایی پیدا کرده است. یکی از ابعاد شهر هوشمند که به نوعی پاسخی در برابر این نیاز، امروزه به یکی از چالش های اساسی مردم در شهرها تبدیل شده است و شهر هوشمند در صدد رفع این

چالش به کمک مردم آمده است. اما نکته مهم این است که آیا حمل و نقل عمومی، تنها در صورت موجودیت میتواند پاسخگوی نیاز مردم باشد یا باید برای عملکرد صحیح آن برنامه ریزی کرد؟ اینجاست که برنامه ریزی هوشمند و توجه به ابعاد و بالا و پایین یک موضوع اهمیت پیدا می کند. مثلاً در همین بخش حمل و نقل صداها عامل و سنجه بایستی مورد توجه قرار بگیرند به چند مورد از آنها عبارتند است؛ متوسط زمان رسیدن و سایل حمل و نقل عمومی، مدت زمان سفر، هزینه سفر، فاصله تا ایستگاه ها، پتانسیل وسائل حمل و نقل عمومی، تجهیزات و خدمات ارائه شده در ایستگاه ها، نظارت بر امور و برقراری امنیت در سفر و ... یک شهر هوشمند تنها موجودیت ها را تحقق می بخشد بلکه عملکرد ها را هم نیز تحقق بخشیده و رضایت مردم را از این طریق جلب می کند.

گفته شده است که شهرهای هوشمند شیوه زندگی ما در آینده را نمایندگی می کنند، شهرهایی که در آن مدیریت ترافیکی جمع آوری و بازیافت پسماند، مدیریت شبکه های آب و برق و داده ها و ... با کارایی بیشتری صورت می گیرد و با مجموعه ای از ویژگی ها مجتمع بر حکم روابط هوشمند، سیستم انرژی هوشمند، ساختمان های هوشمند، سیستم حمل و نقل هوشمند، سیستم انرژی هوشمند، خدمات بهداشتی و آموزشی هوشمند، زیرساخت هوشمند و ... تعریف می شود. اما درست اینجاست که هوشمندی به چه معناست آیا شهرهای پیش از اثر فناوری اطلاعات و ارتباطات هوشمندی بودند؟ به ویران دیدگاه طراحی شهری چه نسبتی میان ویژگی های محیط فیزیکی شهر و امر دیجیتال (کلان داده، تحلیل بلادریک، اینترنت اشیا و هوش مصنوعی) وجود دارد. اگر تلقی "زان پیازه" از مفهوم "هوش" به مثابه "نوعی توانایی اصطراق با تغییرات" را پذیریم، مسلمان باید پذیرفت که نمونه های بر جسته شهرهای هوشمند را باید در میان شهرهای تاریخی و شگفت انگیزی، نظری اصفهان جستجو کرد که طی سده ها از خود در فیت انعطاف و اصطراق فوق العاده ای نشان داده، تاب آورده و زندگی خود را روز آمد نموده است. شهر هوشمند شهری که در آن از هوش همه شهر وندان برای تدبیر بهینه امور استفاده می شود، یعنی اولاً بیش از آنکه با کاربری "هوش مصنوعی" در تصمیم گیری امور شهری سرو کار داشته باشد، با استفاده از "هوش طبیعی" شهر وندانش مرتبط باشد، ثانیا در کنار برخورداری از "هوش منطقی" از "هوش هیجانی" نیز بهره مند باشد. این دو ویژگی، انسان واران تری از مقوله صرفاً فناورانه و ماشینی از هوشمندی را فراهم می آورد و فناوری های دیجیتال را به مثابه "غايت" بلکه به عنوان "وسیله" تعریف می نماید. به عبارت دیگر مدامی که فناوری در خدمت بسیج و به کارگیری هوش منطقی و هوش هیجانی همه شهر وندان در اداره شایسته امور شهر باشد، می توان آن شهر را شهری هوشمند انگاشت، در غیر این صورت

بازتاب فراینده از کار-افتادگی و کهنه شدن سریع ادوات و فناوری های توین، دیری نخواهد گذشت که شهرها به زیاله دانی از وسائل و دستگاه های مزبور تبدیل شوند.

از دیدگاه طراحی شهری این پرسش مطرح است که فرم شهری مطلوب "شهر هوشمند" و کدام ویژگی های کالبدی و فضایی، قادرند از زیرساخت های فناوری دیجیتال پشتیانی بهتری به عمل آورند؟ ضروری ترین ویژگی شهری مناسب "شهر هوشمند"، یا اساساً هر شهری که با تحولات سریع تکنولوژیک مواجهه بوده باد آینده مواجهه خواهد شد، انعطاف پذیری "آن جهت رویارویی با نامعلومی های آینده است. مطالعات نظری و پیشنه تاریخی به ما آموخته است که اصولی بی-زمان و پایدار بر شهرها و مکانهای "خوب" حاکم بوده اند که بقاء و شکوفایی آن شهرها و مکانها را در گذر تاریخ موجب گردیده اند. "مدل مکان پایدار" برای چنین شهرهای دو بعد "ماهواری" و "رویه ای" در نظر می گیرد. در بعد ماهواری، شهر هوشمند، از طریق ادوات و فرایندهایی که به کار می گیرد رابطه شهروند و شهر را از نظر هر سه مؤلفه سازنده کیفیت محیط، یعنی مؤلفه زیاشناختی (نظری در کش شهر وندان از خوانایی و شیوه راهیابی)، از مؤلفه زیست محیطی (نظیر رفتارهای انرژی کارا و کاهش ردپای اکولوژیک) و مؤلفه عملکردی (نظری حمل و نقل، ایمنی و امنیت، تأمین خدمات آموزشی و بهداشتی) را تغییر می دهد. در بعد رویه ای نیز شاهد تحول در چگونگی مدیریت شهری (حکمرانی الکترونیک)، سیاست و مشارکت (دمکراسی الکترونیک) و تأمین مالی (تأمین مایکروفاینانس پروره ها) خوییم بود. به عبارت دیگر، براساس مدل مزبور هوشمندی "بهترین" وسیله "ای جهت دستیابی به "مکان پایدار" (هدف) خواهد بود که نهایتاً بهبود کیفیت زندگی انسان" (غایت) را به آنکه ای سالم، امن، معنادار و عادلانه تأمین نماید.

طرح مقاومی چون توانمند سازی، مشارکت، حکمرانی شهری، توسعه پایدار، برنامه ریزی شهری نشان از تفکری نوین در نظام شهرسازی است. بر این اساس برنامه ریزان شهری در سالهای اخیر شروع به ترویج ایده هایی جدید در رشد شهری نموده اند. راهبرد رشد هوشمند شهری یکی از ایدهایی است که در راستای توسعه پایدار شهری مطرح است. در این راهبرد توجه به ابعاد و لایه های اثرگذار آن از ملزمات دانش روز شهرسازی است. در این زمینه بعد فن آوری های نوین اطلاعات و ارتباطات در عرصه های اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی میتواند به عنوان بستر شکل گیری توسعه هوشمند مورد توجه قرار گیرد. در جهت تحقق شهر هوشمند، تعاملات یکپارچه میان سازمانها و بخش های مرتبط با توجه به زیرساخت های سخت افزاری و نرم افزاری از جمله مباحثی است که بایستی به درستی مورد بررسی قرار گیرد. شهر هوشمند شهری است ۲۴ ساعته که امور شهری

در تمام شبانه روز در آن جریان دارد و شهروندان می تواند از طریق اینترنت در هر زمان و هر مکانی به اطلاعات و خدمات آموزشی، تجاری، رفاهی اداری خود دسترسی پیدا کند. شهری که بتوان در آن به طور آنلاین خرید کرد، حساب های خود را آنلاین پرداخت کرده آنلاین جلسه برگزار کرد و حتی آنلاین سفر کرد. شهر هوشمند شهروندان را از دنیای تک بعدی شهر های سنتی و امروزی به دنیای دو بعدی می برد که دستاوردهای اطلاعات و ارتباطات دنیای اینترنتی است. کاهش مصرف منابع، به خصوص آب و انرژی و در نهایت کمک به کاهش انتشار دی اکسید کربن، بهبود استفاده از ظرفیت زیرساختهای موجود و بهبود شرایط و کیفیت زندگی مردم، کاهش نیاز به زیرساخت های سنت، تقویت رقابت تجاری شهر و ایجاد فرصت های تجاری بیشتر توسط تجارت الکترونیک، فراهم آوردن خدمات اینترنت با کیفیت و سرعت بالا برای شهروندان، فراهم آوردن کانال های آموزشی متفاوت و محیط آموزشی مادام العمر از نمونه مزایای شهر هوشمند است. به طور قطع این اقدامات می تواند بهبود کیفیت زندگی مردم و ارائه خدمات یک مرحله ای به شهروندان، ارتباط بهتر سازمانها و ارگانهای مختلف شهری، افزایش مشارکت مردم در اداره شهره صرفه جویی در وقت و هزینه شهروندان، کاهش سفرهای درون و برون شهری، کاهش لودگی صوتی و هوایی و کاهش مصرف سوخت به دنبال دارد.

آنچه که تحلیل بلاذرنگ تلقی می شود، تحلیل در زمان واقعی متکی بر فناوری شهر هوشمند است که به طور مستمر در هر لحظه واقعیت می یابد. با بهره برداری درست از تحلیل بلاذرنگ و شرایط حادث شده از تحلیل بلاذرنگ، نه تنها عملیات برنامه سازی از هر طریقی (نظیر طراحی شهری) به حفاظت از شهرها، بهره دهنده بینه شهرها، و ارتقاء کیفیت محیطی و کیفیت زندگی مستمر شهرها منجر می شود، بلکه در شرایط آرمانی بینه شهرها، بر هم کنشی از داده ها را سامان داد که شهرهای زمان واقعی آینده، آرمانهای به واقعیت نزدیک اینترنت اشیاء، بر هم کنشی از داده ها را سامان داد که شهرهای زمان واقعی آینده، آرمانهای به واقعیت نزدیک شده باشند. استفاده از اینترنت اشیاء، به ویژه سامان دادن آن با شرایط بوم آورد سرزینی چون ایران، که نزدیک به صد هزار نقطه - مکان جمعیتی و با همستانی دارد، پر اهمیت و الزامی است.

شهر هوشمند مشارکت جوئه تنها مفهوم پایه ای اینترنت اشیاء می باشد بلکه انگاشت ارزشی میل بسوی استفاده از قابلیت های اینترنت اشیاء می باشد. هر چند برای ساختن اینترنت اشیاء می باید از تنوع دانشی رشته های علمی و مهندسی بکار گرفت، اما، می تواند از طریق راهبردها، سیاست ها و اقدامات مکان مدار شهرسازانه برای مدیریت کلان شهرها، به ویژه در مدار ارتقاء کیفیت زندگی بسیار مفید باشد. راهبردها، سیاست های اقدامات و ساختواره های تعاملی اینترنت اشیاء می توانند پایه های مفیدی برای شهر هوشمند ایرانی و ایران هوشمند آیند

باشد، اینترنت شهرها^۳ که عناصر مفهومی اصلی، به ویژه کلان داده ها و اینترنت اشیاء را در قامت شهر هوشمند یکپارچه می نماید، شهر یکپارچه، شهر وند و شهرنشینی را با هوشمندی عجین می کند. اینترنت شهرها؛ با همسان Welson (2019)، شهرها و روستاهای نظر اینها را قادر می سازند تا به بیشتر هوشمند جهانی مبدل شوند (Rossman 2019). در اینترنت شهرها سه مولفه اصلی شامل مغز یا ذهن شهر، شبکه شهرت و موتور شهر واقعیت شهر را شکل داده و شهر وندان و شهرنشینی و شهرسازی را در مسیر سازندگی یکپارچه می سازند. با توجه به جریان جهانی هزینه - فایده اینترنت شهرها به خودی خود، البته با کمک هزینه - فایده فردگرایانه شهر وندان عصر پسا مدرن، شکل می گیرند. اما، بهتر است ملتها، دولت ها، و یا مردم آگاهانه و معهدانه در متن روندهای جهانی فراگیر مذکور کنکاش و تلاش نمایند تا در جریان بهره گیری چار مشکلات و چالش های داخلی، به ویژه چالش های اجتماعی و زیست محیطی نشوند. هر چند، ساختن و توسعه و تحقق زیر ساختهای مرتبط با فناوری های نوین به شکل گسترده ای ساده ترین چالش پیش روی شهرهای هوشمند است (Mandi & Lyenger 2018).

فناوری های هوشمند، در آینده می تواند ابزار مهمی برای استقلال اقتصادی - سیاسی کشورها باشد. بسیاری از توریسم ها انتظار دارند که در سال ۲۰۵۰ میلیارد نفری در اینترنت شهرها زندگی کنند. بیان دیگر این مطلب آن است که اینترنت شهرها دنیای آینده را منظر دار می کنند. در این مقطع زمانی انتظار می رود ایران حدود ۱۱۰ میلیون نفر جمعیت داشته باشد که اکثریت آنها در حدود ۱۴۰۰ شهر نفری تا ۱۴ میلیون نفری سکونت داشته باشدند. عدم توجه به این واقعیت که پرداختن عملی به عناصر شهر هوشمند از الزامات راهبردی برنامه ریزی توسعه کشور است، میتواند خسران بزرگی برای این کشور بزرگ باشد. تکثیر طرحها و برنامه های مرتبط با شهرهای هوشمند در سرتاسر دنیا، بخشی از راهبرد پاسخ گویی دولت ها به چالش های در موقعیت های ناشی از رشد شهرنشینی شهرسازی و پدید آمدن شهرها در قای توسعه اجتماعی یکپارچه است. به عنوان چارچوبی برای تکامل شهری، طرح ها و بنا های تهیه شده برای شهر هوشمند، با هدف تحت کنترل درآوردن فناوری اطلاعات ارتباطات و زیرساخت دانش برای دستیابی به اقتصاد نوین، همبستگی اجتماعی، اداره بهتر شهر و مدیریت زیرساخت های ایجاد شده اند (Janowski & ojo.Carry 2016).

طرح ها و برنامه های شهر هوشمند می باید سه اصل کلی زیر را در برداشته باشند:

۱- استفاده و توسعه فن آوری های نوین نه تنها با هدف ارزشهای اقتصادی، بلکه با تمرکز بر ارزشهای فرهنگی، اجتماعی و زیست محیطی.

۲- وجود عنصرها و راهبردهای خلاقانه و نوین

۳- طراحی و برنامه ریزی برای شهر هوشمند می باید با تأکید بر تعامل و مشارکت بین سازمانها و نهادهای مختلف موجود تدوین شوند. شهر هوشمند تنها توسط یک نهاد یا سازمان اجرایی نمی شود.

برای تعیین وظایف گروههای ذینفع و ذیمدخل برای گذار از شهر متداول به سمت شهر هوشمند باید بدوا به سه موضوع اساسی در محور عوامل محیطی توجه کرده توانمندسازی ساز و کارهای دولتی و مدیریتی، چالش ها و معضلات شهر و فناوه ویژگی های اقتصادی، فرهنگی و کارکردی شهر، این سه موضوع را شکل می دهنده سنجد و ضعیت مکانی شهر ها در محور عوامل محیطی وابسته به سه موضوع یاد شده، راهکارهای شهر هوشمند متنضم سه برآمد برنامه ای و طراحی؛ شامل اهداف عملیاتی، راهبردهای کلان و سیاست های حیطه های شهری به دست می آید. گروه های ذینفع با این طرح ها و برنامه ها مسیر گذار را طی می کنند.

مهندس سامان بیات ترک

پژوهشگر برنامه ریزی شهری و کارشناس مرکز تحقیقات شهر هوشمند ایران (دانشگاه تهران)

فهرست

۲	فصل یک
۴	۱- شهر هوشمند چیست؟
۷	۲- اهداف شهر هوشمند
۱۰	۳- شاخصهای شهر هوشمند
۱۰	۳-۱- اقتصاد هوشمند
۱۳	۳-۲- مردم هوشمند
۱۴	۳-۳- زندگی هوشمند
۱۵	۳-۴- دولت هوشمند
۱۶	۳-۵- محیط هوشمند
۱۷	۳-۶- جابجایی هوشمند
۱۸	۴- نظریه رشد هوشمند شهری
۱۹	۵- رشد هوشمند شهری
۲۰	۶- چالش های پیش روی شهرهای هوشمند
۲۲	۷- مدیریت شهر هوشمند
۲۲	۸- هوشمند سازی مدیریت شهری
۲۲	۸-۱- رهبری کارآمد
۲۳	۸-۲- شناسایی وضع موجود
۲۳	۸-۳- پیش بینی هزینه های اجرایی
۲۴	۸-۴- اشتراک گذاری دستاوردها و تشویق نوآوری
۲۴	۸-۵- طراحی از پایین به بالای فرآیندها

۲۴	۶- حرکت با برنامه.....
۲۵	۷- حضور مدیران ارشد در صحنه اجرا.....
۲۵	۸- آموزش شهروندان .....
۲۵	۹- گسترش مفهوم هوشمندی.....
۳۳	۹- استدلال های ساخت شهر های هوشمند.....
۳۶	۱۰- خدمات کارآمد و زیرساخت های بهینه.....
۳۷	۱۱- آگاهی و پاسخگویی.....
۴۰	۱۲- رشد هوشمند و پایداری.....
۴۳	۱۳- توسعه اقتصادی و افزایش مشاغل در اقتصادهای جدید.....
۴۶	۱۴- مشارکت مدنی و حکمرانی مشارکتی ..... نتیجه گیری .....
۴۷	۱۵- فصل دو .....
۵۱	۱- شهرهای "از ابتدا هوشمند" .....
۵۷	۲- شهرهای هوشمند تجهیز شده .....
۶۳	۳- شهرهای هوشمند اجتماعی .....
۶۸	۴- مدل های کسب و کار و تامین مالی.....
۶۸	۴-۱- اکو چمberها (اتاق های پژواک) فروشنده محور .....
۷۱	۴-۲- تامین مالی .....
۷۲	۴-۳- مشارکت های عمومی - خصوصی .....
۷۶	۴- فصل سه .....
۷۹	۱- تکنولوژی های شهر هوشمند.....
۸۰	۲- داده های باز و لحظه های .....

۸۳	۳- کلان دادهها
۸۴	۳-۱- حجم
۸۴	۳-۲- سرعت
۸۵	۳-۳- نوع
۸۵	۳-۴- مزایای پردازش کلان دادهها
۸۸	۴- شهرهای بلادرنگ
۹۱	۵- سیستمهای هوشمند و محیطهای پاسخگو
۹۲	۶- اینترنت آسیا و هوش مصنوعی
۹۵	۷- از شهر هوشمند تا اینترنت شهرها
۹۹	۸- داشبوردها و تابلوهای دیجیتال
۱۰۲	۹- وسائل نقلیه خودران و سیستمای حملونقلی
۱۰۵	۱۰- نقدی بر فناوریهای هوشمند
۱۱۲	فصل چهار
۱۱۳	۱- تعامل شهروندان در شهرهای هوشمند
۱۱۵	۲- فقدان کنشگری شهروندی
۱۱۷	۳- حذف مردم از گفتمان های شهر هوشمند
۱۲۰	۴- دیدگاه های برنامه ریزان شهر هوشمند در مورد مشارکت شهروندان
۱۲۱	۵- ساختار منسجم مشارکت در شهر هوشمند
۱۲۲	۶- زیرساخت های منعطف در مقیاس شهر
۱۲۳	۷- خدمات مشتری
۱۲۴	۸- مکالمات جمع سپاری شده
۱۲۷	۹- دسترسی به داده و تعامل اجتماعی

۱۰- شهر وندان هوشمند و دیدگاه های جایگزین	۱۲۸
۱۱- داده های باز، فراتر از "مکاتون ها"	۱۳۰
۱۲- استفاده مجدد از فناوریها و جمعاًوری دادهها	۱۳۳
فصل پنجم	۱۴۰
۱- دموکراتیک کردن شهرهای متصل	۱۴۲
۲- جایگزینی برای شهرهای هوشمند	۱۴۵
۳- طراحی و برنامه ریزی برای شهر هوشمند	۱۴۷
۴- تعیین محیطهای سیاست گذاری شهر	۱۴۹
۵- چارچوب مفهومی شهر هوشمند	۱۵۰
۱-۵- ساختار فرهنگی شهر	۱۵۱
۲-۵- ساختار فیزیکی شهر	۱۵۳
۳-۵- ساختار مدیریت شهری	۱۵۵
۶- فرآیند تدوین طرح دگردیسی شهر به شهر هوشمند	۱۵۷
۷- تحقق پذیری طرح شهر هوشمند	۱۶۱
۸- مدیریت اطلاعات در مقیاس شهر	۱۶۲
۹- پیشنهادات و رهنماوهای آینده	۱۶۴
واژه نامه	۱۶۹
فهرست منابع؛ به تفکیک فصول	۱۷۹
منابع اضافی پیرامون شهرهای هوشمند	۱۸۳
آثار مرتبط	۱۸۳
وبگاه های مرتبط	۱۸۴
فهرست منابع تکمیلی مترجم	۱۸۵